

Безнең белән үткән мизгелләр күңелегездә мәңге калачак!

Күкнең жиденче катында

№ 2

ОКТАБРЬ, 2018 нче ел

181 нче күп профилле мәктәп

Мәктәбебез тормышы

1 октябрь көнне мәктәбебез күләмендә “Өлкәннәр көне” нә багышланган ярминкә булып узды.

5”Е” сыйныфы укучылары ТНВ каналында экскурсиядә булып кайттылар. Журналист һөнәре, репортаж төшерү үзенчәлекләре белән таныштылар. Экскурсия бик жанлы узды.

9”А”, 9”Б” сыйныфы укучылары “Компрессормаш” заводында экскурсиядә булып

кайттылар. Алар эшче тормышының үзенчәлекле яклары белән танышып, килчәкләре өчен мәгълүматлар тупладылар.

27 нче октябрь көнне “Бөтен дөнья татарча яза!» акциясе булып узды. Бу көнне 20 илдә, 300 ләп

мәйданчыкта татарча диктантлар яздырылды.

Мәктәбебезнең туган тел укытучылары Насыйбуллина Алсу Илдар кызы, Исмәгыйлева Ләйсән Ринат кызы, Габдуллажанова Айсылу Фәрид кызы да бу акциядә катнашты.

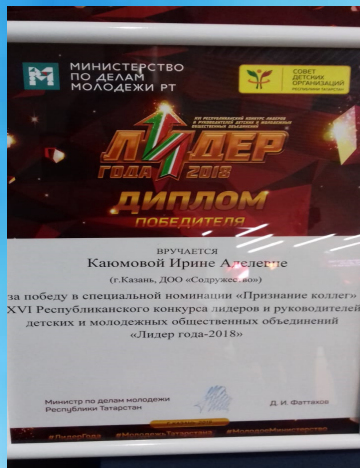

Безнең уңышлар

Октябрь ае зур уңышларга бай булды.

- ★ Мәктәбегез укучылары **бадминтон** буенча 2нче урын яулады.
- ★ Районда үткәрелгән “Ел алдынгысы” бәйгесенен “Коллегаларның тануы” номинациясендә **Каюмова Ирина** 1нче урынга лаек булды.

★ Район күләмендә оештырылган “Татар кызы” бәйгесендә **Вилданова Алинә** 2нче урынны яулады. Афәрин!

КОТЛЫЙБЫЗ!!!

Туган көнегез белән Сезде!

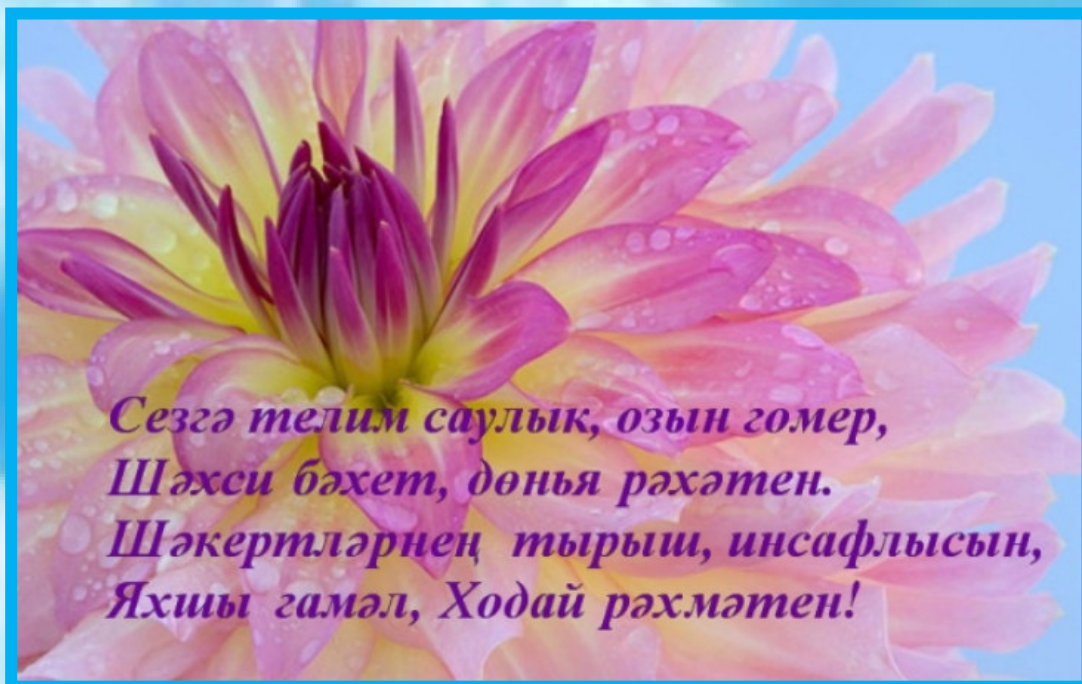
Октябрь

Хөрмәтле укытучыларыбыз!
Подовалов Владимир Васильевич
Горбунова Алевтина Юрьевна
Әминова Камилла Рәстәм кызы
Заһидуллина Лилия Әсфәндияр кызы
Нигъмәтжанова Руфия Хидият кызы
Сезде чын күнелдән туган
Көнегез белән котлыйбыз, эшегездә зур
уңышлар, бәхетләр, тазалык-саулык,
тынычлык телибез!!!

Хезмәткәрләр күнелендә сездә,
Бары хөрмәт, рәхмәт хисләре;
Гомерегезнең зая узмаганын
Әйтеп тора матур эшләрөгез.

*Сезгә телим саулык, озын гомер,
Шәхси бәхет, дөнья рәхәтен.
Шәкертләрнең тырыш, инсафлысын,
Яхшы гамәл, Ходай рәхмәтен!*

КЫЗЫКЛЫ ИНТЕРВЬЮ

Мәктәптә укытучылар гел укучылар янында: сөйләшә, аралаша, белем алалар, фикер алышалар. Гомумән, укытучылар - укучыларның икенче әниләре, дуслары, ярдәмчеләре. Ләкин укучылар укытучылар турында күп нәрсәләрне әле белми. Шул сәбәпле, без –“Яшь хәбәрче” түгәрәге эгъзалары китапханәчедән кызыклы интервью алырга уйладык.

Исемегез –Мухина Наталья Николаевна

Гаилә хәле –кияүдә.

Мәктәп китапханәсенә эше нидән гыйбарәт- фондны мәктәп программасына туры китереп тулыландыру

Бүгенге көн укучылары нинди китаплар укырга ярата- башлангыч сыйныф укучылары әкиятләр укырга ярата, ә урта һәм өлкән сыйныф укучыларының китап белән кызыксынулары түбән, алар интернет аша мәгълүматны күбрәк интернет аша табалар.

Китапханәнең максаты нинди: Уку һәм тәрбия процессында китап укучыларны яңа информация алымнар белән тәмин итү; укучыларда матур

әдәбият укуга уңай караш һәм информация культура тәрбияләү; традицион технологияләрне үстерү, яңа технологияләрне үзләштерү һәм китап укучыларга житкерү.

Китапханәдә нинди чаралар уздырылды- “Дәрес яшәү үрнәге” кысаларында лекцияләр уздырылды.

Килчәккә планнарыгыз- китапханә фондын китаплар белән тулыландыру.

Сез китапханәче булып ничә ел эшлисез-2018 нче уку елыннан бирле китапханәче булып эшлим.

Яшьләргә, укучыларга киңәшләрегез: укучыларыбыз китап укудан ямь табарга өйрәнсеннәр, белемнәрен тирәнәйтсеннәр иде.

Китапханәгә килгән соңгы китаплар:

24 нче октябрь - Халыкара китап сөючеләр көне

Китап- кешенең хәтерә, юлдашы, киңәшчесә, ярдәмчесә, укытучысы.
Китапсыз халык-тарихсыз халыкка әйләнгән, ә тарихын оныткан халыкның киләчәгә өзәлгән.

Кеше китап укудан ямь табарга өйрәнергә тиеш.
Әйдәгез, китаплар укыйк, китап сөючеләр
булыйк!

Әнә, укучыларыбыз да бит китап укырга
ярата, шигырь дә чыгарып куялар.....

Без мәктәпкә
Теләп барабыз.
Күп китап укып,
Белем алабыз .

Туган телем, илем турында ,
Яратам мин китап укырга.
Күп итеп китап укып,
Телим әйбәт кеше булырга .
Сәлихжәнов Салават(4 “А” сыйныф
укучысы)

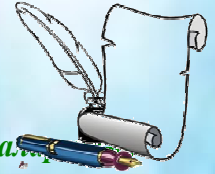

Китап турында мәкальләр

- Китап – белем чишмәсе.
- Китапсыз өй – тәрәзәсез бүлмә.
- Китапсыз көн – югалткан көн.
- Китап – бакча, андагы язучылар- шул гөлләрә.
- Күп укысаң, күп белерсең.

Укучылар ижаты

Инде кыш аена да аяк басарга күп калмады. Беренче кар да явып үттө. Яратам, карны безнең укучыларыбыз. Яратып кына калмыйлар, матур шигырьләр дә иҗат италар. Сөзгә кайберләрен тәкъдим итәбез.

Рәхәт булды әле безгә
Кыш быел иртә килде,
Боз белән капланды күлебез,
Без моңа бик шат инде.
Хоккей уйный башладык без,
Кермичә боз өстеннән
Шулай каты тырышмасаң.
Хоккеист чыкмас бездән.

Мәхмүтова Мәликә (5 нче сыйныф)

Куян һәм поши

- Поши абзый! Хәлең ничек?
Нишләп йөрисен монда?
Шундый зур мөгезең белән
Ник чыктың син юлыма?
- Әй, куянкай, хәлләр начар,
Бу суыкта мин туңам.
Синең кебек сикереп йөрмим
Сикерсәм- мөгезем сына.
-Әй, йомшагым, бирче миңа
Бер уч булса да печән,
Кызган инде, пошикайны
- И зур мөгез, каян алыым
мин сиңа яшел печән?
Сина түгел үземә дә
Кишер юк әле күптән.
Шул арада килде- чыкты
Капчык аскан кыш бабай.
- Әхе-хэй!- диде ул безгә
Ерактан килдем сезгә.
Мин хайваннар яратам
Бүлөкләр дә таратам:
Куянга кишер бирәм,
э пошига күп печән.
Менә шулай, дусларым
Поши бик тә шатланды
Куян ашый башлады,
Яңа ел кызык булды

Әхмәтжанова Рузинә (6нчы сыйныф)

Абыем минем хезмәт итә
Ерак-ерак шәһәрдә,
Өйрәндем инде мин һәр көн
Аңа хатлар язарга.
Ул да миңа хатлар яза
Һәр көнне булмаса да.
Рәхмәт әйтәм хат алганда
Хат ташучы апага

Догамин Рима (5нче сыйныф)

Килеп җитте кыш та,
Карлар ява ак күбәләкләр кебек.
Урамнарда буран уйный
Безне куркытырга уйлый
Без курыкмыйбыз,
Саф һавага чыгабыз,
Таудан чана шуабыз,
Кышның буранын куабыз.

Мәхмүтова Мәдинә (5нче сыйныф)

Менә кыш килде,
Урамга чыктык,
Көн жепшек иде
Кар тәгәрәттек.
Марат һәм Айрат
Ясады кыш бабай,
Миләүшә һәм мин
Ясадык Кар кызын.
Аннан соң рәхәтләнеп,
Бергәләп уйнадык,
Шулай һәрвакыт
Булсын татулык.

Хөснетдинова Камилия (5нче сыйныф)

Тик гомерне ямьсез итеп Уздыра күрмә, кеше!

Безгә тормышта ришвәтчелек сүзе белән бик еш очрашырга туры килә. Конституциядәге

законнарга каршы чыгып эшләнган кайбер гамәлләрне – ришвәтчелек, диләр. Бу турыда телевизор, радиодан гына сөйләп калмыйлар, ә тәрбия сәгатьләре дә уздыралар. Ләкин без әлегә урта сыйныф укучылары гына булгангамы, бу сүзнең чын асылына, мәгънәсенә төшеп эңшә алмыйбыз? Ә шулай да миндә бу төшенчә нәфрәт хисен уята.

Бүгенге көндә бөтен дөнья буйлап коррупция бик киң таралган. Бөтен нәрсәне диярлек взятка аша алып була: мәктәптәге билгеләрдән башлап, судтагы бик мөһим документларга кадәр. Әлбәттә, закон ягында булган кешеләр коррупциягә каршы каты торалар. Законнан курыкмаган кайбер эшмәкәрләр, мәсәлән, ГБДД эшмәкәрләре взяткаларны алалар. Әгәр дә машина йөртүчеләр тизлекләрен арттырсалар, правалары булмаса, машиналарын дөрөс урыннарга куймаса, взятканы бик теләп бирәләр дә: “Акча бирдем һәм эш бетте”, - дип тыныч күңел белән юлын дәвам итәләр. Полициядә следовательләргә дә, судьяларга эшнә дәвам иттермәс өчен дә акча бирәләр. Башка үзеннән-үзе шундый сорау туа: Акча дөнья белән идарә итә аламы? Күпләр “әйе” дигән уйдадыр, чөнки нәрсәдер өчен аерым бер күләмдәге акча белән бүләкләү хәзер еш кулланыла, күпләр шунсыз гомер дә итә алмый! Тик андыйларга минем болай дип әйтәсем килә: Ә саламәтлекне, бәхетне һәм башка бик күп әйберләргә акчага сатып алып буламы? Хәзергә дөньяда бу күп мәгънәгә ия булган нәрсәләр дөнья ваклыклары, милек, байлык үзләштерүгә омтылу белән икенче планга кала түгелме? Миңа калса, яхшы йорт, кыйммәтле машина һәм башка әйберләргә коррупция ярдәмендә эңшәйган акчага сатып алганчы, үзен тир түгеп тапкан акча ярдәмендә бәхетле гомер итүең мең мәртәбә яхшы түгелме соң?

Дөньяда әле тагын шундый очраклар бар: Унберенче сыйныфны тәмамлаучылар югары уку йортларына коррупция ярдәмендә керәләр. Тик ник? Моңа карап алар яхшы укый алырмы соң? Укып бетерсә дә специалист булгач, эшендә яхшы уңышларга ия була алырмы соң? Юк, ул гына да түгел, уку йортын тәмамлый алачакмы? Укый алмаса, өстәмә бер ел шөгыйльләнеп яки Бердәм Дәүләт имтиханнарын кабаттан бирү дөрөсрәк булмасмы? Беренчедән, син үзеңнең хаталарыңны төзәтергә өйрәнәчәксең, икенчедән, белемеңнең дәрәжәсен көчәйтәсен, өченчедән, коррупциядән котыласын – акчаң яңа кала.

Коррупция – миңа кайчакларда зур ташып агучы агулы чиймә кебек тоела. Ташып аккан су шикелле коррупция дә елдан-ел үсә. Бу чиймә суын эчкән кешеләр дә агуланалар. Моның тәмен татып карагач, бу эңшәйли һәм тиз максатка ирешү юлына бик тиз ияләнеп китәләр. Ә шулай да мин яхшыга өметләнәм: Бу “нычрак” чиймәне күмүчеләр табылсын иде.

Коррупциянең яхшы якларыннан, начар яклары күбрәк. Ә аны эңшәү меңләтә яхшылык китерә. Тик берүзең генә моны башкарып чыга алмавыңа шик юк. “Ил төкерсә, күл булыр”, ди татар халык мәкале. Бердәм тотынсаң, без моны булдырып чыга алырбыз. Тормыш ул - артык матур, аны менә шундый ваклыклар белән пычратмагыз, аны харап итмәгез. Күңелемә Р.Мингалимнең бер шигырь юлы килә:

Тик гомерне ямьсез итеп

Уздыра күрмә, кеше.

Татар халкы - бердәм, дус халык. Коррупцияне барасы юлыбызда киртә итеп калдырмабыз, аның белән көрәшеп, аңа “Юк!” диярбез, дигән ялкынлы тормыш девиз белән язмамны тәмамлыйм.

“Күкнең эңшәденче катында” түгәрәге эңшәсә язмасы.

Укучылар, сезнең өчен! Өйгә эшнә ничек эшләргә кинәшләр

1. Дәрестә актив эшлә: игътибар белән тыңла һәм сорауларга җавап бир.
2. Килешмәсәң яисә аңламасаң, сораулар бир.
3. Һәр предметтан өйгә бирелгән эшнә мөмкин кадәр төгәл итеп, җентекләп язып бар.
4. Сүзлекләр һәм белемәлекләр белән (справочник, энциклопедия һ.б.) эшләргә өйрән. Аңлашылмаган сүзләрнең мәгънәләрен ачыкла, кирәкле фактлар, аңлатмалар, кагыйдәләр, формулаларны эзләп тап.
5. Компьютерың булса, аның ярдәмендә кирәкле мәгълүматларны эзләп табарга, электрон таблицалар ярдәмендә төрле исәпләүләр башкарырга өйрән.

6. Дәрестә үтелгәннәр авыр кебек тоелса, материалны шул ук көнне кабатла (хәтта киләсе дәрес иртәгә булмаса да).
7. Биремнәрне эшләргә керешкәнче, нәрсә эшләргә генә түгел, ә ничек, нинди ысуллар, чаралар ярдәмендә эшләп булганы турында да уйла.
8. Ярдәм сорاپ зурларга яки сыйныфташларыңа, дусларыңа мөрәҗҗәгать итәргә оялма.
9. Дәрес хәзерли башлаганчы, көндәлегеңне ачып кара: барлык биремнәр дә язылганмы?

10. Аерым предметлар буенча биремнәрне нинди тәртиптә эшләячәгеңне уйла һәм һәр биремне үтәү өчен күпме вакыт китәчәген чамалап куй.
11. Игътибарны җәлеп итәрдәй барлык артык әйберләрен өстәлдән алып куй. Беренче биремне үтәү өчен кирәк булган әсбапларыңны гына калдыр. Эшләп бетергәч, боларын алып куй һәм икенче дәрескә кирәккеләрен әзерлә.
12. Дәрәсләр арасында тәнәфес ясап ал.
13. Материалны башта аңларга, аннан соң гына истә калдырырга тырыш.
14. Язмача биремнәрне башкарганчы, шуларга караган кагыйдәләрен өйрән.
15. Дәрәсләктәге параграфны укыган вакытта, үз-үзеңә түбәндәге сорауларны бир: текстта кем яки нәрсә турында сүз бара, аның турында нәрсә әйтелә?
16. Һәр яңа күренеш яки яңа төшенчәне элек өйрәнгәннәрең белән мәгънә ягыннан бәйләргә тырыш.
17. Истә калдырырга тиешле материал зур күләмле һәм авыр булса, аны өлешләргә бүлеп, һәрберсе буенча аерым – аерым эшлә.
18. Докладка, сочинение һәм башка төрле иҗади эшләргә әзерлекне соңгы көнгә калдырма, чөнки алар күп вакыт таләп итә. Һәр көнгә авырлыкны тигез бүлеп, берничә көн давамдында, ягъни алдан әзерлән.
19. Телдән бирелгән өй эшләрен эшләгәндә, карта, схемалар куллан, алар сиңа материалны яхшырак аңларга һәм истә калдырырга ярдәм итәрләр.
20. Телдән бирәсе җавабыңның планын төзе.
21. Белемеңне тикшер.

Редколлегия: Мәхмүтова Мәдинә

Түзгәчкә: А.Ф. Габдуллажанова

Хөснетдинова Камилия

Догамин Рима

Корчагина Яна

